

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/188/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315204810
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2315204810.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 810 11 Bratislava, Pribinova 25, proti odporcovi: C. R., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom XXX XX Š., L. XXX/XX, o zaplatenie 2482,36 eura s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom zo dňa 10. 3. 2015 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 2482,36 eura s príslušenstvom a zmluvnou pokutou spolu s náhradou trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ s odporcom dňa 15. 12. 2010 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 1500,- eur. Poskytnutý úver sa odporca zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 85,15 eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve.

Navrhovateľ poskytol odporcovi revolving dňa 20. 9. 2012 vo výške 2043,60 eura, ktorý sa odporca zaviazal splatiť spolu s úrokom v 24 mesačných splátkach vo výške 85,15 eura v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve.

Odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke číslo 2, napokon zaplatil len sumu 2796,94 eura. Vzhľadom k tomu, že odporca bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako 3 mesiace, bolo mu doručené oznámenie o zosplatnení úveru podľa § 565 OZ, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Oznámenie prevzal odporca dňa 3. 9. 2013 a potom podľa § 53 ods. 9 OZ došlo k uplatneniu sankcie straty výhody splátok dňa 17. 10. 2013. Odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 2482,36 eura, túto sumu neuhradil. Navrhovateľ si popri istine uplatnil aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania a zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % denne.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomne dňa 2. 6. 2015 tak, že navrhovateľ mu vyplatil úver vo výške 1277,05 eura (nie 1500,- eur) a revolving vo výške 723,19 eura. Okrem toho odporca poukázal na niekoľko neprijateľných zmluvných podmienok.

Ustanovenie § 101 O.s.p. ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynúiteľná. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti musí obsahovať návrh a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, zmluvné dojednania, oznámenie veriteľa o schválení úveru, karta klienta, oznámenie o zosplatnení a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Navrhovateľ podal návrh tak, ako je vyššie popísaný.

Dňa 15. 12. 2010 uzatvoril navrhovateľ s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej, bol odporcovi schválený úver vo výške 1500,- eur, pričom podľa karty klienta mu bola reálne vyplatená čiastka len vo výške 1277,05 eura (karta klienta - č.l. 9). Podľa úverovej zmluvy úver bol dohodnutý so splatnosťou 36 mesiacov, vždy k 14. dňu v mesiaci po 85,15 eura, pričom zo zmluvy nevyplýva splatnosť istiny, úrokov a poplatkov, ako ani konečná splatnosť úveru, RPMN úveru 70,17 %, ročná úroková sadzba 70 %.

Uzatvorená úverová zmluva podlieha právnej úprave zakotvenej v § 52 a nasledujúceho občianskeho zákonníka ako aj zákona číslo 129/2010 Z.z.. Medzi účastníkmi bola dohodnutá ročná úroková sadzba úveru vo výške 70 %, čo niekoľkonásobne prevyšuje úrokové sadzby pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných peňažnými ústavmi, pretože tieto sa v decembri roku 2010 pohybovali okolo 14 % ročne (zdroj www.nbs.sk). Uvedené dojednanie úrokov pri peňažnej pôžičke je teda v rozpore s dobrými mravmi. Zmluva je zároveň v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Medzi navrhovateľom a odporcom bola spísaná žiadosť o poskytnutie úveru a následne žiadosť bola podpísaná odporcom. Zo samotného bodu 6 zmluvy vyplýva, že sa nemá vypíňať, teda v čas uzavretia zmluvy - žiadosti táto časť nebola vyplnená. Odporcovi došlo oznámenie veriteľa o schválení úveru a s dátumom 15. 12. 2010. Uvedené oznámenie nie je však podpísané zo strany odporcu. Z tohto vyplýva, že navrhovateľ s odporcom neuzatvorili písomne zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, ako to má na mysli ustanovenie § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko písomná forma bola dodržaná len v žiadosti o poskytnutie úveru, pričom schválenie úveru s uvedením výšky úveru a všetkých náležitostí týkajúcich sa splátok, úrokov, RPMN, boli uvedené len v oznámení veriteľa, ktoré odporca nepodpísal. Takýto spôsob uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy sa považuje za nekalú obchodnú praktiku navrhovateľa, nakoľko v čase podpisu zmluvy odporca nevie, v akej výške a s akými podmienkami mu bude schválený úver, pretože vypisuje len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru mu má byť oznámené následne dodávateľom služby, kde už nemá možnosť odporca ovplyvniť výšku úveru, ani podmienky, za ktorých je úver poskytnutý - výška úrokov, splátky a podobne. Náležitosti zmluvy o úvere sú upravené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Medzi tieto obligatórne náležitosti patrí aj podľa § 9 ods. 2 písm. k) - výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Ako vyplýva z predloženej zmluvy o úvere, tento údaj nie je v zmluve uvedený. Preto podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona číslo 129/2010 Z.z. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zo zmluvy vyplýva, že výška splátok bola v zmluve určená len jednou sumou bez jasnej a určitej špecifikácie, aká suma pripadá na istinu, na úroky a iné poplatky a zmluva taktiež neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru, a teda dobu trvania zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona. Aj v zmysle tohto je potom zmluva považovaná za bezúročnú.

Navrhovateľ odporcovi reálne vyplatil iba sumu 1277,05 eura, hoci zmluva uvádza, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 1500,- eur. Uvedené dojednanie je neplatné pre jeho rozpor s dobrými mravmi, ako aj podľa § 37 ods. 1 OZ. V zmysle toho potom navrhovateľovi vzniklo právo len na vymáhanie sumy, ktorú reálne vyplatil odporcovi, t. j. sumy vo výške 1277,05 eura. Zmluva o revolvingovom úvere je aj

neurčitý právny úkon, a teda v zmysle § 37 ods. 1 občianskeho zákonníka neplatný právny úkon a navyše odporuje dobrým mravom a obchádza zákon, a teda je neplatným aj podľa § 39 občianskeho zákonníka.

Navrhovateľom priložené zmluvné dojednania o revolvingovom úvere sú absolútne nečitateľné a tým nepreskúmateľné zo strany súdu. Sú písané na dvoch stranách formátu A4, veľmi malým písmom, obsahujú 19 článkov, každý článok niekoľko bodov, čím sa stávajú nečitateľnými, neprehľadnými a nie je možné z dôvodu použitia veľkosti písma tieto preštudovať, preto nie je možné ani to, aby ich študoval spotrebiteľ pred podpisom zmluvy o úvere.

V danom prípade po posúdení návrhu súd musí skonštatovať, že v návrhu je uvedené, že bol poskytnutý úver (pôžička), pričom ako listinný dôkaz bola poskytnutá zmluva o revolvingovom úvere, ktorý je poskytovaný na inom základe ako samotný úver. Zmluvou o revolvingovom úvere klient žiada o poskytnutie úverového rámca na opakované čerpanie úveru.

Súdu z listinných dôkazov vyplýva, že predmetom návrhu je úver a ako aj revolvingový úver, avšak predložená zmluva rieši len poskytnutie úveru a podmienky jeho splácania (aj keď nie úplne, pretože v nej absentujú zákonné náležitosti), nerieši však poskytnutie revolvingu, ani jeho výšku, ani podmienky splácania. Zároveň predložené oznámenie veriteľa a kartu klienta je nutné, v spojení so zmluvou o úvere, považovať za zmätočné a tieto právne úkony vo vzájomných súvislostiach činia zmluvu neurčitou, zmätočnou a v dôsledku toho absolútne neplatnou.

V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský vzťah, nakoľko navrhovateľ plnil v rámci svojej podnikateľskej činnosti, odporca vystupuje ako fyzická osoba nepodnikateľ.

Z karty klienta vyplýva, že odporca splatil navrhovateľovi celkovo sumu vo výške 2796,94 eura.

Postupom podľa § 54 ods. 2 OZ, potom pre súd vyplýva, že reálne navrhovateľ vyplatil odporcovi sumu úveru 1277,05 eura. Odporca splatil navrhovateľovi celkovo 3102,10 eura.

Z návrhu a listinného dôkazu - oznámenie o zosplatnení vyplýva, že v dôsledku omeškania so splátkou č. 30, 31, 32 vyzval navrhovateľ odporcu listom zo dňa 27. 8. 2013 na zaplatenie dlžných splátok vo výške 233,01 eura s tým, že ak uplynie 15 dní od doručenia oznámenia navrhovateľa, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a tým odporca stráca výhodu splátok a celý dlh je povinný splatiť naraz. Navrhovateľ preukázal, že toto oznámenie odporca prevzal dňa 3. 9. 2013.

Je potrebné skonštatovať, že predložená úverová zmluva neobsahuje zákonné náležitosti tak, ako je uvedené vyššie a zároveň je neplatná z dôvodu, že obchádza zákon (§ 39 OZ) a je neurčitá (§ 37 ods. 1 OZ). V zmluve je uvedené, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 1500,- eur, čo v kontexte s kartou klienta bolo zistené, že nie je pravda. Navrhovateľ koncipuje zmluvy tak, aby spotrebiteľ mal predstavu o vyššie poskytnutom úvere, ako v skutočnosti sú mu vyplatené peňažné prostriedky. Odporcovi bol vyplatený úver vo výške 1277,05 eura a nie 1500,- eur (čo tvorí rozdiel medzi týmito sumami, nie je súdu zrejmé, potom sa pravdepodobne jedná o poplatky v zmluve neuvedené, tzv. skryté poplatky). Všetky podstatné údaje, ktoré by mali byť obsiahnuté priamo v zmluve o úvere, sú obsiahnuté len v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré oznámenie však nie je súčasťou zmluvy, navyše tieto údaje musia byť priamo zakotvené v zmluve a nie v jej prílohách. Či návrh samotný, zmluva, alebo oznámenie veriteľa a karta klienta, každá z uvedených listín je dokladom o iných sumách úveru, čo je pre spotrebiteľa značne mätúce, neprehľadné a neurčité a pre súd dôkazom o pochybných praktikách navrhovateľa. Spotrebiteľské zmluvy musia byť zo zákona pre spotrebiteľa jasné, určité, zrozumiteľné, a to tak, aby spotrebiteľ (pri akomkoľvek vzdelaní) pri ich študovaní mal jasné svoje povinnosti voči veriteľovi, čo však nie je daný prípad.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ (účinný k 15. 12. 2010), (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, účinný od 1. 4. 2015, Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Aj NS SR v rozsudku zo dňa 21. 4. 2015, sp. zn. 3MCdo/14/2014, ustálil, že ako § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tak aj § 52 ods. 2 veta tretia občianskeho zákonníka, nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, čo znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Keďže z návrhu a listinných dôkazov vyplýva, že odporcovi mal byť poskytnutý a vyplatený úver vo výške 1277,05 eura, tento vzťah sa riadi ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z.z. účinného k 15. 12. 2010. Jedná sa o spotrebiteľský úver, preto je potrebné pri posudzovaní vzájomných práv a povinností použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nie je možné ho posúdiť ako absolútny obchod podľa ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko takýto výklad by bol v príkrom rozpore so záujmami spotrebiteľa a v jeho neprospech a porušením § 54 ods. 2 OZ. K uvedenému smeruje aj doterajšia súdna prax, ako aj zmena Občianskeho zákonníka, ktorá síce bola pôvodne účinná od 12. 6. 2014 (ďalšou novelou č. 151/2014 Z.z. je účinnosť odložená na 1. 4. 2015), avšak je len potvrdením zámeru zákonodarcu pri ochrane práv spotrebiteľa. Navyše zák. č. 129/2010 Z.z. vo svojom ustanovení §-u 1 ods. 2 jednoznačne stanovuje, že spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, nie úveru podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinný k 15. 12. 2010, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 písm. f/, g/, k/ cit. zák., (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zák., (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Vzhľadom na citovaný § 9 ods. 1 a 2 zákona predloženú zmluvu o úvere by súd považoval za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko v nej absentujú údaje podľa § 9 ods. 2 písmeno f, g, k. Navyše z praxe súdu je

známe (napr. aj sp. zn. 17C/31/2014), že odporca pri podpise návrhu zmluvy vyplnil len časť 5. Zmluvy, navrhovateľ až následne rozhodol o poskytnutí úveru a jeho výške, vyplnil časť 6. Zmluvy, pričom však odporcovi už nezaslal novú zmluvu na podpis. Preto zmluva nebola vyhotovená písomne tak, ako to má na mysli § 9 ods. 1 zákona. Odporca by potom bol povinný vrátiť navrhovateľovi len istinu - výšku úveru, ktorá mu bola reálne vyplatená - t.j. 1277,05 eura a revolvingu vo výške 723,19 eura.

Odporca uviedol, že mu navrhovateľ vyplatil úver vo výške 1277,05 eura a revolving vo výške 723,19 eura. Uvedené vyjadrenie súd zaslal aj navrhovateľovi, ktorý nijakým spôsobom nespochybnil uvedené údaje, nevyjadril sa ani k tvrdeniam odporcu. Keďže súd má vedomosť z mnohých súdnych sporov, že navrhovateľ vypláca úver a revolving v nižších sumách, ako je uvedené v zmluve, či návrhu, súd uveril tomuto tvrdeniu, navyše aj s poukazom na to, že navrhovateľ nijako toto tvrdenie nevyvrátil.

Súd však vzhľadom na nesprávne uvádzané údaje v zmluve, považuje zmluvu za absolútne neplatnú, pretože svojím obsahom odporuje zákonu (§ 39 OZ), ako je uvedené vyššie, z karty klienta vyplývajú iné údaje o vyplatenom, poskytnutom spotrebiteľskom úvere, ako zo samotnej zmluvy a rovnako tak aj z oznámenia veriteľa, medzi schváleným, poskytnutým a vyplateným úverom je podstatný rozdiel, čo je akýsi poplatok, ktorý si navrhovateľ strhol hneď pri vyplatení úveru, ktorý však nie je zmluvne podchytený a nemôže preto požívať právnu ochranu, spotrebiteľa nemožno klamať či zavádzať. Rozdielnosť uvádzaných údajov o výške poskytnutého úveru (a aj revolvingu) činí zmluvu neurčitou, žiadnym výkladom nie je možné dospieť k jednoznačnému záveru, v akej výške bol úver reálne poskytnutý, schválený (§ 37 ods. 1 OZ). V dôsledku toho je odporca povinný vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia sumu 1277,05 eura titulom úveru a 723,19 eura titulom revolvingu, spolu teda 2000,24 eura, pričom vrátil navrhovateľovi až 2796,94 eura, čím sa navrhovateľ bezdôvodne obohatil na úkor odporcu o sumu 796,70 eura.

Keďže zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom, nie je možné priznať ani zaplatenie zmluvnej pokuty, ako to navrhovateľ požadoval vo svojom návrhu.

Podľa § 37 ods. 1 OZ, Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom (výklad však nemôže dopĺňať právny úkon) alebo použitím dispozitívnych ustanovení zákona namiesto neurčitých častí prejavu vôle. Preto neurčitým prejavom vôle je, ak sa v zmluve uvádzajú rôzne údaje o výške poskytnutého úveru.

Podľa § 39 OZ, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ, Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 458 ods. 1 OZ, Musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

Súd z vlastnej činnosti, ale aj z rozhodnutí iných súdov (porovnaj napr. rozsudok KS v Prešove vo veci sp. zn. 3Co 67/2008 a najmä stránka MS SR v časti: Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách) má poznatky, že úverovanie „nebankoviek“ je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Súvisí to s výrazným nárastom dlhu o sankcie, ktoré predstavujú per annum desiatky percent.

Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti spotrebiteľov pri uzatváraní zmluvy, súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ navrhovateľ ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj

pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity odporcov, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Pre porovnanie podľa rakúskej právnej úpravy je neplatný právny úkon, ak niekto využije ľahkomyselnosť, stav núdze, slabomyseľnosť, neskúsenosť, alebo rozrušenie mysle niekoho iného takým spôsobom, že sebe alebo tretej osobe za poskytnutie plnenia nechá sľúbiť alebo poskytnúť protiplnenie, ktorého majetková hodnota je vo vzťahu k plneniu v nápadnom nepomere (§ 879 ABGB ods. 2 č.4).

Súd nemôže poskytnúť ochranu neprimeraným úrokom a takému úverovaniu, pri ktorom sa sociálne slabšiemu spotrebiteľovi poskytne úver za cenu o 100% a viac vyššiu oproti bankám aj napriek nedostatočnej schopnosti spotrebiteľa zvládnuť splátky a tak dosiahnuť ďalší profit na sankciách, paušalizovaných poplatkoch a nákladoch na vymáhanie. Spotrebiteľ sa tak pre omeškanie so splátkami môže dostať do nezvláduteľného kruhu úverov. Súd z vlastnej činnosti má potvrdené, že spotrebiteľia berú ďalšie úvery, aby splatili predchádzajúce úvery.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ podal návrh nedôvodne, odporca si svoju povinnosť voči nemu splnil pred podaním návrhu a to aj vo väčšej miere, ako bol povinný.

Ak by odporca nebol plnil, súd uvádza nad rámec aj nasledovné.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 veta prvá OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ, (1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

(2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Účelom premlčania je pobádať oprávnený subjekt k tomu, aby pod sankciou premlčania uplatnil svoje právo v ustanovených lehotách na príslušných orgánoch a aby tak donekonečna neodďaľoval požiadavku splnenia od povinného subjektu. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to prípadne aj za cenu straty vynutiteľnosti práva. Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnou vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou. Premlčanie je teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Táto zmena (oslabenie) pôvodného práva, vzniknutá premlčaním, spočíva v skutočnosti, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby privodiť zánik vynutiteľnosti tohto subjektívneho práva tým, že sa s úspechom premlčania dovoľá pred príslušným orgánom. Premlčaním teda právo samo osebe nezaniká (na rozdiel od preklúzie), len sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. Avšak ani nárok premlčaním sám osebe nezaniká a oprávnený sa môže svojho premlčaného práva domáhať žalobou, na základe ktorej dlžník môže byť na splnenie pohľadávky zaviazaný, ak sa premlčania nedovoľá. Ak však žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálneho (prirodzeného) záväzku (obligácie), čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Ale ak povinný premlčané právo splní, hoci o premlčaní ani nevedel, nemôže plnené požadovať späť ako bezdôvodné obohatenie.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. súd musí prihliadať na premlčanie ex offo, teda naň prihliada v spotrebiteľských vzťahoch aj bez námietky odporcu.

Súd sa môže zaoberať premlčaním bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva veriteľa. Prax súdov v danom prípade uprednostňuje hľadisko procesnej ekonomie. Ak súd zistí, že uplatnený nárok je premlčaný a dlžník vzniesol námietku premlčania (v danom spotrebiteľskom vzťahu aj bez námietky), súd už bližšie neskúma existenciu subjektívneho práva veriteľa. Vychádza z toho, že tak či tak by žaloba s uplatnenou premlčanou pohľadávkou bola v takom prípade zamietnutá.

Súd mal z predložených listinných dôkazov za preukázané, že Zmluva o úvere je absolútne neplatná a teda, že k plneniu zo strany navrhovateľa v prospech odporcu z titulu bezdôvodného obohatenia došlo dňa 15. 12. 2010 vo výške 1277,05 eura a z titul revolvingu dňa 20. 9. 2012 vo výške 723,19 eura.

V danom prípade sa dlh odporcu premlčal, s poukazom na § 107 OZ, dňom 15. 12. 2012 v časti úveru a v časti revolvingu dňa 20. 9. 2014. Návrh na súd bol podaný dňa 10. 3. 2015, t.j. po uplynutí premlčacej doby. Navyše, odporca svoj dlh voči navrhovateľovi zaplatil a to niekoľkonásobne vo vyššej výške ako bol povinný zaplatiť.

Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia.

S poukazom na nález Ústavného súdu SR pod číslom konania I. ÚS 38/2013 - 50 zo dňa 24. 10. 2013 súd konštatuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom nedochádza ani údajným porušením zásady kontradiktórnosti ako základnej súčasť práva na spravodlivý proces. Táto zásada znamená, že obom stranám konania musí byť daná možnosť zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie - či už protistranou alebo na konaní nezúčastneným subjektom, od ktorého si prípadne súd takéto vyjadrenie alebo dôkaz môže vyžiadať - a vyjadriť sa k nim (porovnaj Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 740). Kontradiktórnosť je prenos dôkazného bremena zo súdu na účastníkov sporu, resp. rokovací spôsob súdneho procesu. Právo na kontradiktórny proces nemá absolútny charakter a jeho rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na zvláštnostiach daného konania. Nebráni súdu, aby od tohto pravidla v záujme procesnej ekonomie upustil, ak je zrejmé, že nezoznámenie účastníka konania napr. so stanoviskom iných účastníkov nemôže mať akýkoľvek vplyv na výsledok konania pred nimi.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V závere dáva súd navrhovateľovi do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enuciiátu rozhodnutia a návrh ako nedôvodný zamietol jednak z dôvodu premlčania, jednak z dôvodu, že odporca svoj dlh splnil.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého odporca ako plne úspešný účastník konania mal právo na náhradu trov konania, avšak žiadne mu nevznikli, ich náhradu si pred súdom neuplatnil a preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.